

Modul 3. Hjemme hos de økologiske kyllinger

Pip-pip på Drudgården

Pip-pip-pip-pip lyder det, når man går hen imod en stor ladebygning på Drudgården på Fyn. Inde i laden står to kæmpestore traktorer og en mejetærsker. Men det er ikke dem, der konstant piper pip-pip-pip!

Nej, den kviddrende lyd kommer fra 4800 økologiske kyllinger. De bor i en stald, som er bygget sammen med laden. Derinde hygger kyllingerne sig med at gå rundt mellem hinanden og nippe til deres foder.

De kan også vælge at flyve op på en af de mange pinde, de har til at sove og hvile sig på. Ligesom de fleste andre fugle sover kyllinger bedst, når de sidder og balancerer på en gren eller pind et stykke over jorden.

Ud i solskin

Men når det er solskin, går kyllingerne gerne ud gennem de mange huller, der kan åbnes i den ene af staldens vægge. Udenfor er der en stor indhegning med græs, hvor kyllingerne elsker at rode efter frø, regnorme, biller og andre insekter.

Kyllingerne får dog først lov at komme udenfor, når de er nogle uger gamle. Når de er mindre, kan de ikke holde varmen udendørs.

- Når kyllingerne er store nok, går jeg ud og åbner for hullerne hver morgen. Det er gerne kl. seks eller omkring den tid, hvor det bliver lyst. Kyllingerne vil helst tidligt ud, når det er vejr til det. Det fortæller den økologiske landmand Morten Hansen, som ejer Drudgården.

- Men når det regner, eller det er koldt om vinteren, så vil de ikke ret meget ud, tilføjer han.

Morten Hansen fik kyllingerne samme dag, de var kommet ud af ægget. Han købte dem hos et rugeri i Jylland. Her var æggene blevet udruget i rugemaskiner. Det er en slags skabe, hvor der er varmt og fugtigt.

Æg fra økologiske høns

Rugeriet havde købt æggene hos en økologisk landmand i Tyskland, som er specialist i at levere æg fra økologiske høns til opdræt af slagtekyllinger.

Og slagtes skal kyllingerne på Drudgården. Når det sker, er de omkring ni uger gamle.

Kyllinger fra andre landbrug, som ikke er økologiske, bliver normalt slagtet allerede når de er fem uger gamle.

Morten Hansen har ikke lyst til at opdrætte kyllinger på nogen anden måde, end han gør.

- Ganske vist kan det være svært at sætte sig ind i, hvad en kylling tænker. Men jeg kan ikke forestille mig andet, end at de har bedre velfærd end andre kyllinger, når de lever efter de økologiske regler, mener han.

Forskelle på økologiske og andre kyllinger

Nogle af de vigtigste regler for økologiske kyllinger er:

- Kyllingerne skal have lov at komme ud, når de er store nok. Det er der næsten ingen andre kyllinger end de økologiske, der har mulighed for.
- Inde i stalden skal de økologiske kyllinger have mere end dobbelt så meget plads som almindelige kyllinger.
- I en stald til økologiske kyllinger skal der være vinduer, og pinde til at sidde på. I de fleste stalde til almindelige ikke-økologiske kyllinger må kyllingerne nøjes med elektrisk lys, og de kan kun sove på gulvet.
- Økologiske kyllinger skal have økologisk foder. De skal også have græs eller andet groft foder, som er godt for deres mave. Det skal andre kyllinger ikke have.
- Der må højst være 4800 økologiske kyllinger sammen i en flok. For ikke-økologiske kyllinger er det almindeligt at være 40.000 sammen i en flok.

Kontrollører, som er ansat af staten, holder øje med, at de økologiske landmænd overholder reglerne.

Økologi er godt for bierne og blomsterne

- Det betyder meget for naturen, at de økologiske landmænd ikke bruger sprøjtemidler på deres jord. Det gør, at der kan leve flere af naturens dyr og planter ved de økologiske marker, end der kan ved andre marker.

Sådan siger Vibeke Langer. Hun er lektor ved Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet og har i flere år forsket i, hvordan landbrug påvirker naturen.

Konventionelle landmænd (landmænd som ikke driver deres gård økologisk) sprøjter med mange forskellige stoffer. De kaldes under ét for pesticider eller sprøjtemidler.

Nogle af pesticiderne fjerner ukrudt i marken. Andre holder marken fri for svampe, som gør afgrøderne syge. Og nogle er beregnet til at dræbe forskellige skadelige insekter, som æder afgrøderne.

Nyttige dyr rammes

Men de sprøjtemidler, der fjerner de skadelige insekter, dræber også tit små dyr, som i virkeligheden er nyttige.

- Det kan for eksempel være biller, som æder bladlus og andre skadedyr, der angriber afgrøden, forklarer Vibeke Langer.

Pesticiderne skader desuden de vilde planter, der gror i skel og levende hegn imellem markerne. Det betyder, at der er færre blomster. Og når der er færre blomster, er der også mindre føde til bier, humlebier og små dyr, som kun kan leve af bestemte planter. Det gælder for eksempel en del sommerfuglelarver.

- Derfor kan man også se, at der er flere sommerfugle omkring de økologiske marker. Det gælder især for flere af de arter, som ikke er så almindelige, siger Vibeke Langer.